

## 1. Polinomų faktorizacija.

*Teorema (Redukcinis neredukuojamo polinomo požymis).* Tegu  $p$  - pirmenis skaičius. Tegu

$$f(x) = a_n x^n + \dots + a_0 \in \mathbb{Z}[x], a_n \not\equiv 0 \pmod{p}$$

ir polinomo  $f$  redukcija  $\bar{f} \pmod{p}$  yra neredukuojamas polinomas virš  $\mathbf{Z}_p$ . Tada polinomas  $f$  neredukuojamas virš  $Q$ .

*Teorema (EISENSTEIN'o neredukuojamo polinomo požymis).* Tegu  $p$  - pirmenis skaičius, o

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_0 \in \mathbf{Z}[x], a_n \not\equiv 0 \pmod{p}, a_i \not\equiv 0 \pmod{p}, \text{ kai } i = 0, \dots, n-1, a_0 \not\equiv 0 \pmod{p^2}. \text{ Tada } f \text{ yra neredukuojamas virš } \mathbf{Q}.$$

1. Euklido algoritmo pagalba raskite  $d(x) = \text{DBD}(x^8 - 1, x^6 - 1) \in \mathbf{Q}[x]$ . Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

2. Ar polinomai su racionalaisiais koeficientais  $2x^3 - 2x^2 - 3x + 1$  ir  $2x^2 - x - 2$  yra tarpusavyje pirminiai?

3. Euklido algoritmo pagalba raskite

$d(x) = \text{DBD}(x^4 + x^3 + 2x^2 + x + 1, x^3 - 1) \in \mathbf{Q}[x]$ . Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

4. Euklido algoritmo pagalba raskite

$d(x) = \text{DBD}(2x^4 - x^3 + x^2 + 3x + 1, 2x^3 - 3x^2 + 2x + 2) \in \mathbf{Q}[x]$ . Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

5. Ar polinomai yra neredukuojami virš  $\mathbf{Q}$ :

$$3x^5 + 18x^2 + 24x + 6;$$

$$7x^3 + 12x^2 + 3x + 45;$$

$$2x^{10} + 25x^3 + 10x^2 - 30.$$

6. Raskite polinomų kanoninius skaidinius virš nurodytų kūnų;

- 1)  $x^5 - 10x^4 + 24x^3 + 9x^2 - 33x - 12$  virš  $\mathbf{Q}$ ;
- 2)  $x^5 - 2x^4 - 2x^3 + 12x^2 - 15x - 2$  virš  $\mathbf{Q}$ ;
- 3)  $x^6 + 2x^5 - 12x^4 - 24x^3 + 36x^2 + 60x - 24$ ;
- 4)  $x^6 + x^5 - 12x^4 - 12x^3 + 36x^2 + 24x - 12$ ;
- 5)  $x^4 + x$  virš  $\mathbf{Z}_5$ ;
- 6)  $x^3 + 2x^2 + 3$  virš  $\mathbf{Z}_5$ ;
- 7)  $2x^3 + x^2 + 2x + 2$  virš  $\mathbf{Z}_5$ .

7. Euklido algoritmo pagalba raskite

$$d(x) = \text{DBD}(x^7 + 2x^5 + 2x^2 - x + 2, x^6 - 2x^5 - x^4 + x^2 + 2x + 3) \in \mathbf{Q}[x].$$

Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

8. Euklido algoritmo pagalba raskite

$$d(x) = \text{DBD}(x^7 + 1, x^5 + x^3 + x + 1) \in \mathbf{Z}_2[x].$$

Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

9. Euklido algoritmo pagalba raskite

$$d(x) = \text{DBD}(x^5 + x + 1, x^6 + x^5 + x^4 + 1) \in \mathbf{Z}_2[x].$$

Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

10. Euklido algoritmo pagalba raskite

$$d(x) = \text{DBD}(x^8 + 2x^5 + x^3 + x^2 + 1, 2x^6 + x^5 + 2x^3 + 2x^2 + 2) \in \mathbf{Z}_3[x].$$

Parašykite  $d(x)$  tiesinę išraišką.

11. Parašykite visus neredukojamus 2-ojo ir 3-ojo laipsnio polinomus virš baigtinių kūnų  $\mathbf{GF}(p)$ ,  $p = 2, 3, 4, 5$ .